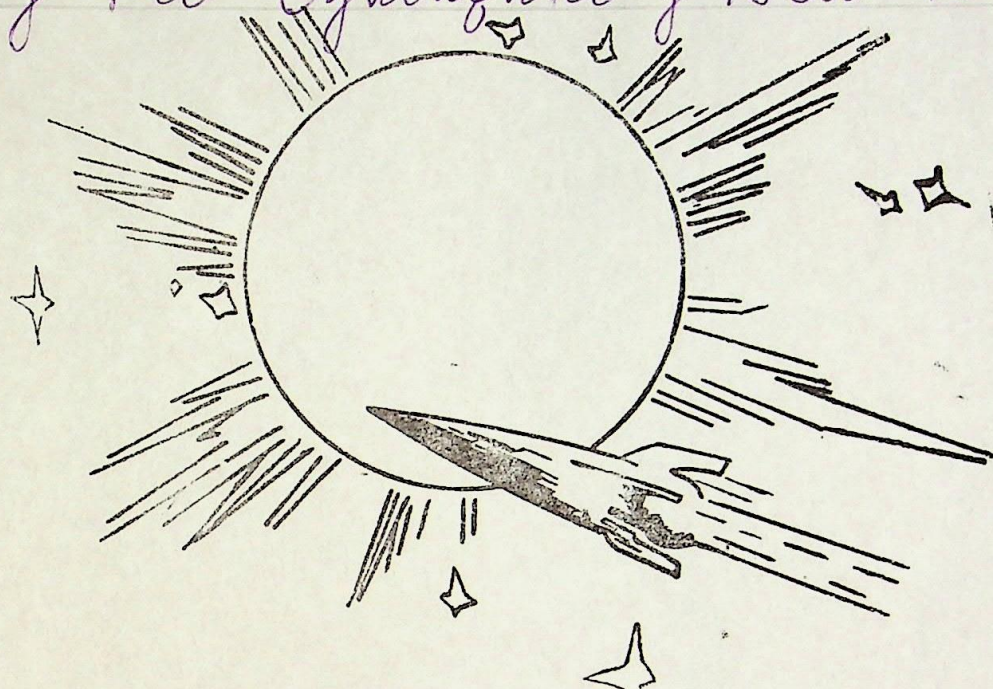

107
1
11.11.11

Голод на Сумщині у 1932-1933 роках

107

Стаття А. Новиченка та Л. Федорової
з липня в газеті "Моя комунізм" —
"Голодомор".

ПАПКА ДЛЯ ПАПЕРІВ

22 липня 1989 року
1 документ
2 аркуші

ДЕРЖАРХІВ
Сумської обл.
Фонд № Р 7711
Список № 1
Архівний № 107

ШЛЯХ КОМУНІЗМУ

Орган Ямпільського райкому Компартії України та районної Ради народних депутатів Сумської області

ЖНИВА—89

У ВІДПУСТКУ— НА КОМБАЙН

Черговий жнивинний бюлетень, випущений у колгоспі «Авангард», повідомив про те, що на колгоспний тік надійшла перша тисяча тонн хліба нового врожаю. По намолотах зерна на першому місці у соціалістичному змаганні учасників жнив опинився молодіжний екіпаж у складі комбайнера Олексія Литвинова і його помічника Василя Добро-

вольського. Вони — професійні механізатори. А ось друге місце у змаганні займає екіпаж вчителів. Комбайнером тут Олександр Дурманов, а помічником — його батько — Микола Іванович. Вже не перший сезон збирають вони врожай і працюють не гірше інших.

В. КОНЮХОВА,
секретар парторганізації.

МИКОЛА ІВАНОВИЧ РОМАНЧЕНКО — ОДИН ІЗ КРАЩИХ МЕХАНІЗАТОРІВ КОЛГОСПУ ІМЕНІ КАЛІШНА. ЗАРАЗ ВІН ЖНИВЕ ВРОЖАЙ 1989 РОКУ. ПРОЙДЕ НЕБАГАТО ЧАСУ І МИКОЛА ІВАНОВИЧ ПЕРЕСЕДЕ НА КАРТОПЛЕКОМБАНІ ЗБИРАТИМЕ ДРУГИЙ ХЛІБ ПОЛІССЯ.

Фото М. Фітценка.

А НАША ДУМКА ТАКА

15 липня в кореспонденції районної газети «Потрібні спільні зусилля» голова правління колгоспу «Радянська Україна» В. Жихарев закликав до об'єднання зусиль при впорядкуванні врожаю. Зокрема, він висловив зауваження щодо незадовільної роботи водіїв РТП, з вини яких буцім-то господарство не в змозі вивезти на державні приймальні пункти понад 300 тонн зерна. Факти ж спростовують, м'яко кажучи, не точні слю-

ва голови колгоспу. Вже 14 липня п'ятьма автомобілями РТП ми вивезли лише 30 тонн зерна, зробивши тільки по одному рейсу. Наступного дня перевезли ще менше, 16 липня — тільки 12,5 тонни, 17 — взагалі в господарство не варто було їхати через відсутність готового до здачі зерна. Де ж ті 300 тонн готового зерна? Ми, водії ремонтно-транспортного підприємства, не менше трудівників колгоспів зацікавлені (і морально, і матеріально) в своєчасному

впорядкуванні врожаю. Тому не рахуємося ні з вихідними, ні з святами під час гарячої пори. А що одержали ми в минулі вихідні? Зіпсований настрій і копійки... Згодні ми тільки з таким твердженням голови колгоспу, де він закликає до відповідальності за долю хліба. Так, відповідальність потрібна. І відповідати треба, в тому числі і за неправдиву інформацію. М. КОВАЛЬОВ, водій ремонтно-транспортного підприємства.

Повідомляє рейдова

Де справжній підряд, там і господарський лад

Суха, тепла погода протягом останнього часу дозволила трудівникам колгоспів і радгоспів нашого району приступити до збирання хлібів майже одночасно з землеробами інших районів, навіть нарівні з ними, поля яких розташовані набагато південніше. Та ось результати жнивних робіт наших земляків-хліборобів відчутно різняться від сусідів. Зокрема, це стосується темпів. Через низький добовий виробіток жнивних агрегатів район по темпах обмолоту в області посідає останнє місце. Прикро, але доводиться констатувати, що до інертної, уповільненої додається ще й неякісна робота. Одержавши самостійність керівники й спеціалісти окремих господарств виявилися не здатними своєчасно і правильно, згідно обставин, прийняти рішення, а до поради, рекомендацій ставляться амбіційно: мовляв, нам на місці видніше. Та практика свідчить, що й «на місцях» проявляється

недалекоглядність, просто безгосподарність. В день перевірки в колгоспі «Дружба» збиральні роботи шойно завершили на 82-гектарному полі з ячменем. Комбайни попрямували до тракторної бригади для переобладнання для прямого комбайнування, а ми разом з головою правління колгоспу О. С. Рязанцем і головним інженером М. І. Примаченком оглянули поле. Оразу слід зауважити, що картина відкрилася неприглядна. Після роздільного збирання на полі чітко розпізнавались місця, де були валки ячменя. Розпізнавались вони не через прим'яту стерню, сліди комбайна, а тим, що часто-густо лежали пасма необмолочених колосків. На визначеній самим головою ділянці розміром десять на десять метрів, навіть при не найретельнішому шуканні ми знайшли понад двісті непідібраних колосків. Не важко підрахувати, які втрати допущені при збиранні ячменя на цьому полі, знаючи серед-

ню вагу кожного колоска (близько 0,6 грама). До цих втрат слід додати й ті, що одержуються при обмолоті, та залишилися у цілих пасмах непідібраних колосків на інших ділянках поля. В оптимістичне запевнення голови колгоспу О. С. Рязанця, що тут буде намолочено близько 240 тонн ячменю (тобто майже по 30 центнерів з гектара) віритися важко. Якщо ж відкинути певну кількість центнерів з врожайності через підвищену вологість зерна, а на томісць додати допущені втрати, то тоді, мабуть, й одержиться бажана цифра. Кажуть, що критика без конкретних пропозицій — вже й не критика, а демagogія. Що ж спробуємо розібратися й чинимось зарадити, тим більше, що серед членів рейдової були фахівці. Голова колгоспу і головний інженер М. І. Примаченко пояснюють допущені втрати неспроможністю, недосконалістю підбирачів комбайнів, низькорослим

стеблостомом. І тут же прийшли до спільної думки, що полотняні підбирачі збирають валки без втрат, але таких в господарстві на даний час немає. Чи знали в колгоспі про це раніш, адже ячмінь вирощують не перший рік? Безумовно, але придбання таких підбирачів планується на майбутній рік, так само як і на майбутнє планується зачистити поле, де допущено значні втрати врожаю. Непокоїть й ще одне. Якщо відсутність потрібного набору техніки ще можна пояснити нерозпорядливістю керівників та спеціалістів господарства, то чим пояснити недбальство самих хліборобів колгоспу, які, якщо вірити, працюють на орендному підряді? Невже досить сумнівна 30-центнерна врожайність їх так заспокоїла, що комбайнери не звертали уваги на центнери змарнованого врожаю? Того ж дня, таку ж саму культуру, тим самим способом і такою ж самою технікою жниували в колгоспі

«За мир». Без зайвого посміху, але і без простоїв рухається на останніх валках комбайн, керований М. Петрушенком. Як і в сусідньому колгоспі ячмінь тут не відзначався високим стеблостомом, проте поле відрізнялось майже ідеальною чистотою. Поодинокі, залеглі вздовж стерні колоски не залишались поза увагою М. Убирая, який того дня відвозив причепа до подвір'я колгоспу. Це ж НАШЕ зерно, — промовив орендатор, піднімаючи колоски, — а потім дбайливо поклавши їх перед комбайном на валок. «Наше» не в розумінні його особистої власності, а власності всього колективу землеробів. В тих словах відчувалась справжня повага до хліборобської праці, відчувалось відродження забутого почуття справжнього господаря землі. Так, це поле належало орендному колективу колгоспу. І марні були спроби знайти огріхи збирання, бо тут, відчувалось, вже працювали найкращі контролери — власна совість і відповідальність. До речі, не зустріли ми наглядців і на полях колгоспу імені Ватутіна, хлібороби якого завершують збирання ранніх зернових культур. Щоправда, голова правління колгоспу О. М. Сібілев не один раз на день буває біля комбайнів, але й він з перших днів пересвідчився у сумлінності хліboro-

бів. Їх роботу, — розповідав голова колгоспу — відзначає те, що кожен екіпаж ретельно готує комбайн до збирання в залежності від умов, не вважають за непотрібне перевірити якість збирання під час роботи в полі по кільканадцять разів. В результаті й втрати зерна зведені до мінімуму. Що ж спонукає так працювати чуйківських комбайнерів, більшість яких ще не вийшла з комсомольського віку? Відповідь напрошується така: неформальний, колективний підряд і, безумовно, хліборобська совість. Напрошується й такий висновок: в тих господарствах, де адміністрація заручилася не наперовим, а справжнім, діловим договором на підрядні відносини з трудівниками, там особливого клопоту не мають. В інших же випадках, як свідчать справи в колгоспі «Дружба», формалізм призводить до застосування застарілих методів роботи, невиправданих втрат, що вкупі дискредитують прогресивні методи організації і оплати праці. Члени рейдової бригади: Б. ЦЕБРО, інспектор районного комітету народного контролю; В. ГРОМИЛО, начальник інспекції держтехсільнагляду; В. РУДНІВ, кор. «Шляху комунізму».

ЩОЙНО ВИЙШЛИ В ПОЛІТВИДАВІ

ТОЩЕНКО Ж. Т. Соціальні резерви праці. Актуальні проблеми соціології праці. — 15,47 л., 288 с., 25 тыс. экз., 1 р. 10 к.

Що являють собою соціальні резерви праці? Яка їх роль у вирішенні невідкладних проблем виробництва? Як вони використовуються в інтересах перебудови? Ці питання розглядаються в книзі на основі матеріалів конкретних досліджень, соціальної статистики і дискусій. Монографія дає аналіз політичного підходу до вирішення соціальних проблем виробництва, ролі і місця партійних організацій в забезпеченні трудового процесу.

Розрахована на керівників виробництва, партійних, працівників соціологів, студентів, на всіх, хто цікавиться проблемами соціального управління.

ЗАДОВОЛЬНЯТИ ЗАПИТИ НАСЕЛЕННЯ

Саме так працює колектив магазину № 4 Дружбівського міського споживчого товариства, який очолює з 1980 року комуніст Любов Дмитрівна Петрова. Вона має спеціальну освіту: закінчила Криворізький технікум радянської торгівлі.

Колектив завжди з ним справляється успішно, хоча працює у меншому складі, ніж передбачено штатним розкладом. Покупці з задоволенням відвідують цей магазин.

На знімку: Любов Дмитрівна Петрова.

Фото М. Фітшенка.

Товарообіг в магазині складає 24 тисячі карбованців.

ГАЗЕТА ВИСТУПИЛА. ЩО ЗРОБЛЕНО?

„Загублена пам'ять“

Критичний виступ газети „Загублена пам'ять“ від 28 квітня 1989 року обговорено у виконкомі Шатрищенської сільської Ради народних депутатів. Пам'ятник загиблим односельчанам Антонівки, який зведено в

селі Івот Шосткинського району, відремонтовано. Територія біля пам'ятника впорядкована.

Цю відповідь ми одержали від голови виконкому Шатрищенської сільської Ради народних депутатів О. М. СОЛДАТКІНА.

ГОЛОДОМОР

У нашій газеті 11 березня нинішнього року було опубліковано звернення під назвою «Шукаємо свідків», в якому ми зверталися до людей, котрі були свідками великого голоду на Україні у 1932—1933 роках. На привеликий жаль, свідки цих подій не відгукнулися. І тому було вирішено зібрати матеріал самим. Звичайно, ми не ставимо крапку у даному питанні. Навпаки, метою статті є поштовх до більш докладного дослідження та тверезого осмислення подій 1932—33 років. Тепер ми знаємо, свідки голоду ще є. Ми звертаємось до них: шановні люди похилого віку, напишіть нам. Зібрана по крупицях правда про минуле повинна залишитися нащадкам.

їх загинуло у ті часи.

Нашій сім'ї, порівняно з іншими, прийшлося не так тяжко. Мій вітчим був агрономом і йому виділяли крупини та борошно. Іли, в основному, суп, борщ, перелічки, оладки. Хліба майже зовсім не пекли. Мати розварювала у воді жменьку крупин, а потім, коли крупа добре розвариться, терла туди картоплину. Якщо була цибуля, то вже була якась заправка. Ця страва називалася супом. У борщ йшло все, що тільки можна було придумати: це й лобода, і кропива, і шавель та ще багато різних трав. Вітку іли листя з дерев, ходили у ліс, щоб знайти якусь там ягідку чи гриб. Коли садили картоплю, то не кидали у землю, так як зараз по цілій картоплинці, а лише по маленькому шматочку з ростком, а решту з'їдали. Про те, щоб пропадали картопляні лушпаїки й говорити не доводиться. У період цвітіння на соснах з'являлась, так би мовити, кашка. Ми ходили у ліс, збирали цю «кашку». З неї мати пекла оладки. Смарочками тоді здавались ці основні оладки. Мати напечені роздасть дітям, нас було п'ятеро, а решту — на завтра.

Моя мати взагалі не ходила дивитись на тих, хто помирився з голодом, а нам, дітям було цікаво. Чого тільки й не доводилося мені бачити... Бачила, як висихали та пухли з голоду люди. Бувало йде чоловік і гризе власні пальці, або рве з обличчя шкіру й їсть... Жахливі були картини. Сама страшна смерть — голодна.

Мимоволі здригаєшся, слухаючи такі відверті розповіді про боротьбу зі смертю.

Наш регіон ще можна вважати відносно благополучним. Жителі Полісся мали шанс вижити, рятував ліс. Нашим землякам, що жили у той час, доводилося спостерігати як зморені голодом люди з південних та західних областей республіки йшли на північ у пошуках спасіння. Вони йшли без конкретної адреси, просто йшли від смерті, яка нещадно косила та топтала їх по дорозі. Вони йшли, спо-

діваючись, що попередити заблищить вогник життя... Для багатьох він так і залишився маревом.

Поступове фізичне омертвіння, моральне опустошення, байдужість до всього... Людина втрачала свою людську подобу, голодний розум працював у одному напрямку: їсти, їсти, їсти...

Нарешті настали часи, коли народові повертається його правда. Ми переглядаємо свою історію, відкриваючи все нові та нові сторінки, заповнюючи «білі плями». Історикам відомо, що причиною голоду стали не природні умови. Голод — один з негативних наслідків індустріалізації. Сталінська політика викрачування коштів з сільського господарства призвела до гибелі мільйонів людей. Штурмівщина, бажання досягти за короткий час грандіозних успіхів — ось причини голоду. Люди не знали своєї правди. Часто-густо бажане видавалося за дійсне.

Голод сильно вдарив по ворогах. Але ярлики «куркулів» та «підкуркульників» навішувались не лише на справжніх ворогів. Куркулями називали й тих, хто у період непу, у перші роки соціалістичного будівництва зміг підняти своє власне господарство. Розкуркулення, колективізація, голод, репресії... І справжній голод на селі був остаточно знищений. Тепер нам доведеться докласти багато зусиль, щоб повернути загублене.

Хто підрахує, у що виллється нам голод? Хто назве імена загиблих на цьому шляху? Цілі родини зникли з білого світу, не маючи змоги подолати смерть.

Платоніда Михайлівна Забловська народилася у 1900 році у Шостці. Під час голоду жила у Неплюєві, була домогосподаркою. Чоловік, Георгій Федорович, працював у лісовому господарстві начальником дільниці. Складно 89-літній жінці згадати ті далекі та тяжкі роки голодомору. Певний час заборонялось говорити про ці страшні події, а потім, коли вже все трохи підзабулося, зробили вигляд, що нічого й не було. А може просто не хотіли докопуватися, боячись заблу-

кати у лабіринті своєї історії. Тому й забувають люди, викреслюють зі своєї пам'яті жахливі сторінки, бо надій передати їх нащадкам втрачали вже давно. Тому й дивуються, коли просиш розповіді про події 1932—1933 років — років великого голоду на нашій землі.

Ніколи не сподівалася, що доведеться коли-небудь розповідати про це — говорити Платоніда Михайлівна. — Всякого було. Зараз мені вже дев'яностий рік пішов, складно згадати все. Не пам'ятаю з чого розпочався голод... Одне тільки пам'ятаю добре: не вистачало хліба. Точніше його майже зовсім не було. Коли бувало спечеш дерунів з картоплі — то вже розкіш.

Я дуже страждала без хліба. Я й зараз не можу нічого без хліба їсти. Хоча скільки там мені його потрібно — якийсь маленький шматочок — але як його зовсім нема, то нелегко прожити. Голодували сильно. Так хотілося їсти, що при вигляді їжі мене навіть нудило. А яка їжа була? Іли таке, що зараз як подумаєш, то моторошно робиться. Все їли, до чого тільки можна було додуматися.

Як вже ми вижили — не знаю. Держали корову, кролів. Трави та сіна, слава богу, досить було. Ліс нас у деякій мірі рятував. Як раз у рік голоду у лісі опеньки вродили. Багато народу йшло у ліс у пошуках рятівного харча. Величезними кошиками, навішеними на коромисло, несли з лісу гриби.

Доводилось мені бачити людей, що йшли з інших областей України, у пошуках врятування. Серед них були й зовсім худі, й пухлі з голоду люди. Вони падали, не маючи сили йти далі, вмирили. Нікому не було діла до того, що на дорозі лежить людина, що померла з голоду. Отакий страшний то був час...

У Платоніди Михайлівни було 8 дітей. Можна уявити собі, як нелегко доводилось їй прогодувати таке сімейство. Одна з дочок Платоніди Михайлівни, Віталія Георгіївна Воробйова згадує:

— Народилася я у 1925

Ще раніше доводилось нам краєм вуха чути про страшний голод на Україні у 30-х роках. Однак на уроках історії ми не торкалися цієї теми. Бо у підручниках по історії широко висвітлені з'їзди та конференції, а про голодомор, жертвами якого стали мільйони радянських громадян, і словом не обмовились.

Кожного хвилює більше те, що стоїть ближче до серця. Не треба далеко ходити, щоб дізнатися про голод, можна просто спитати живих свідків історії — своїх бабусь та дідухів, всіх тих, хто проживав у 30-х роках на Україні.

Ольга Іванівна Новиченко більшу частину свого життя прожила у Ямполі. Народилася вона також у Ямполі у 1918 році. Під час голоду 1932—1933 років сім'я, в якій зростала Ольга Іванівна, виїхала у інший район Чернігівської області (наш район тоді теж був у складі Чернігівської області). О. І. Новиченко розповідає:

— У 1930 році наша сім'я виїхала з Ямпольського району Чернігівської області. Тут нас і застав голод.

Голод розпочався з неврожаю. Жито, пшениця, картопля — саме цих основних продуктів не вистачало. У ті роки активно впроваджувалась колективізація. Ті, кому й без колгоспів жилося непогано, не хотіли вступати до колгоспів. Вони примушені були сплатити великі податки. Податки були занадто високими і селяни, які їх сплачували, примушені були продавати своє майно, худобу. Коли вже нічим було сплатити податок, приходили представники влади й забирали

у господаря будинок, землю. Таким чином «розкуркулений» опинявся зі своєю сім'єю голий та босий на вулиці. Жити було ніде, їсти теж нічого. Люди біля своєї колишньої хати копали землянки й жили там.

Знала і я одну, таку сім'ю, яка під час голоду жила у землянці. Худий і немичний голова сім'ї лежить серед кімнати й стоїть, просить, щоб жінка дала йому що-небудь поїсти. А суха жінка безсилна: вона нічого не може дати своєму чоловікові, бо їсти зовсім нічого немає та й шестеро діточок сидять і плачуть — хочуть їсти. Мені було тоді 15 років. Ми ходили дивитись на тих, хто сильно страждав від голоду. Бувало візьмеш якийсь шматок з дому. А чим тоді можна було з ким-небудь поділитися, коли й самому їсти нічого? Пам'ятаю одну дівчинку моїх років з цієї сім'ї піджалювали люди, давали їй поїсти. Я теж часто допомагала їй. От тільки не знаю чи вижила вона. А інші члени її сім'ї всі помирали з голоду. Мені й досі якось не по собі робиться, коли згадаю, як помирив той чоловік. Спершу він худий-худий зробився, а потім, перед самою смертю його почало роздувати, зробився гладкий, немов справний... Страшний то був час.

Багато розкуркулених, озлоблених на Радянську владу селян йшло у банди. Вони грабували бідняків, чинили перепони колгоспам. Особливо злість колишніх куркулів виливалася на представників Радянської влади, яким доводилось не лише у сільраді, а й у власних будинках ставити на вікна ґрати й зачиняти на ніч ставні. Все одно багато

році. Коли був голод мені було лише 8 років, але я пам'ятаю, як нам хотілося їсти і як не вистачало хліба. Рятував нас ліс. Може й вижили тому, що у лісі жили. Пам'ятаю, що ми держали кролів. За ними старші брати доглядали, залюбивши вони це робили.

Знаю як одна жінка, вчителька, разом зі своїм чоловіком вкрали поросля. Розумію — не від гарного життя вона це зробила.

У ті роки я ще була зовсім маленька і у політиці не розбиралася, та все ж з розповіді старших розуміла, що не неврожай був причиною голоду. Тут, мабуть, щось було інше...

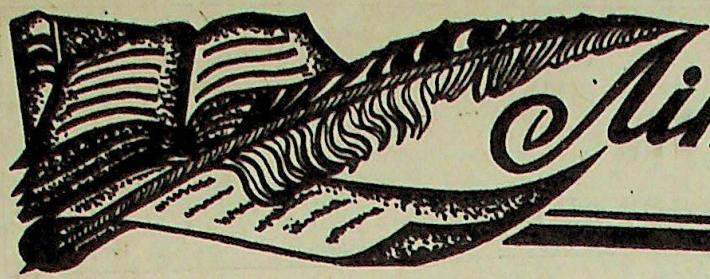
Сумніви що до причин голоду не могли виникнути на пустому місці. Чому Україна, споконвічна житниця країни, стояла на порозі голодної смерті? Чому після 15 років народної влади, без війни та стихійних явищ на плечі селянства звалилось таке велике горе? Чому не було розгорнуто кампанії по врятуванню людей від смерті?

На всі ці питання слід би було шукати відповіді ще тоді, у тридцять років, коли у кожній селянській душі можна було знайти живий біль. Але не прийнято було тоді говорити про це. Не прийнято було називати імена винуватців страшного лиходійства, а такі, безсумнівно, були. Щоб не стати «ворогами народу», люди не могли назвати вголос справжніх своїх ворогів. Ниточка, за яку можна було розмотати клубок, надійно приховувалася. І на цьому шляху «замітання» слідів заарештовувались не тільки окремі люди, а й пам'ять цілих народів.

Пам'ять народна прокидається. І виявляється, що не забув народ свого великого лиха, не вдалося згнати пам'ять народу за ґратами мовчання. Ми починаємо осмислювати пройдений шлях, вдивляючись у свою історію. Ми відкриваємо все нові й нові сторінки, прочитати які необхідно, щоб зрозуміти себе.

Минули часи, коли можна було говорити та знати тільки напівправду. Тепер ми повертаємо собі те, що повинно належати нам — правду своєї історії.

А. НОВИЧЕНКО,
кор. «Шляху комунізму».
Л. ФЕДОРОВА,
завідуюча районним держархівом.

Літературна сторінка

З НОВИХ ПОЕЗІЙ
МИКОЛИ НЕСТЕРЕНКА

Село мове...

Десна, як блискавка.
На березі село.
Між верб кошлатих
білі хатки ходять,
Сади пропахли
сіном і теплом,
Селяни повертаються із
поля.
На мовчазних,
шовкових берегах,
Пду я у домотканій
одежині.
В сандалях саморобних
на ногах,
А руки червоніють...
Від калини.
Зі мною друзі —
спритні пустуни.
Ми знаєм все, де кавуни,
де груші...
Сопілки із сирі бузини —
То наші ніжні,
шебетливі душі.
Село...
Ти вчило сіяє і збирає,
З людьми і сонцем
завжди ширим бути.
Ти вчило нас любити
й працювати,
А вечорами хитрі дуги
гнути...

Село мое,
до річки прибрело,
Вогні стають з зірками
в суперечку,
Старезний яр,
став золотим ставком,
Скрипить вітряк,
далекіх днів вернечки.
На полі бою —
чорні трактори,
Прийшли весною,
потеплішав вітер.
Хоч пізно,
але світ таки збагнув:
Крізь села йдуть
всі світові орбіти.

Тесля

Із всіх найліпше
зна науки,
Ростить дітей
і сіяє хліб.
Ні, ще він брав
сокиру в руки,
Як треба хату десь,
чи хлів.
На плюскле слово
небагатий.
Потрібно — так!
Не треба — ні!
Летять збудовані ним хати,
Мов білі птахи по весні.
Хай діду важко
— він не стоїє.
(Кому ж тоді
село тримать?)
Він вік не кляв
людей і долю,
Даремно не кричав —
«ура!»
Рокі бере, як перевали.
Іх в нього
ого-го сувій...
Та не забув і як співали
В окопах на передовій...
Байдужих до життя
не терпить.
Із праці починає день.
Тому міцні у теслі нерви
І серце завжди молоде!

Нове покоління — канючата-пуховики. Фото О. Ляшенка.

КУТОЧОК ГУМОРУ

— Ходиш, ходиш на полювання, а не вбив жодного зайця!
— Вбити не вбив, але одного залякав до смерті.
Після обіду мати йде на кухню, а дочка кричить їй:
— Ні, мамо, не хочу я, щоб ти в свій день народження мила посуд. Залиш його на завтра.
— Як ви посміли прийти на екзамени зі шпаргалкою? — з сумом запитав вчитель учня.
— Я записав те, що в

голову не влізло.

Чоловік говорить дружині:
— Ти знаєш, верблюд може цілий тиждень не пити.
— Подумаєш, здивував! — відповідає дружина.
— Ось якби ти хоч тиждень не пив!
Господар будинку показує гостю сімейний альбом.
— На цій фотографії — загибель корабля, а це землетрус в Японії, далі — пожежа в Чикаго. А це — моє весілля...

Проба пера

Чудасія та й годі!

ОПОВІДАННЯ

Селище жило спокійно до тих самих пір, поки по сусідству з сільгосптехнікою Данишин. Він переїхав з сусідньої області і був чоловіком хазайновитим. Той не дивно, що, побачивши під парканом свого нового підприємства списаний газонівський автобус, перевіз його додому і встроїв поряд з кухнею передом на вулицю, маючи на увазі, що то буде курятник. Його авангардистський задум виліз в завершеному архітектурну споруду, якої не знали ще в селищі. Тому вона спочатку була недовірно зустрінута сусідами. Та все пояснив пенсіонер Чугунов. На його думку виходило, що, мабуть, халпнув механік цей автобус, а сплавити не зміг, от і сховав кінці в воду таким незвичайним способом.

Сусідів таке пояснення задовольнило. То ж вони і усемішалися, проходячи мимо даншинової архітектурної споруди, але недовго. Страшно їм стало ходити мимо неї пізно ввечері: вікна кабінки відсвічували зоряне світло, особливо зимою, коли вони вкривалися густим пухнастим інеем і дивилися на них як великі і бездонні очі. І таким нетутешнім смутком були наповнені вони, що аж завмирало серце. І хто знає, від чого, але і діти народились у Данишиних зовсім не схожими на батьків, а мати їх зовсім не побачила, бо після пологів померла. Підросли, вони ставали схожими на батькову архітектуру своїми великими очима з загадковим блиском в них. Що то за чудасія така відбулась з прашурівськими коліними?

Через деякий час достовірно стало відомо, що ця двоїна має якийсь вплив на навколишнє середовище. У сусідів на городі горобці виклювають усе насіння з соняшників, а у них ні, у сусідів огірки пожовкнуть, а у них ні. Сусідські діти в черзі за хлібом півдня стоять, а їм продавець додому приносить. Багато ще чого незвичайного помічали сусіди.
Що ж стосується батька, то і він втратив звичайний ритм життя. У нього страхливо тьохало серце і валилось все з рук, коли він бачив, як сини, вдершись в кабінку, направляли свої шалені очі поверх дерев і щось беззвучно говорили, ворущачи губами. Тоді він починав нервово кричати, щоб вони вилазили і допомогли йому по господарству. Слухняно корились близнята батьківській команді, але бездумно, і ось тільки закінчили роботу, знову забирались в автобус, чим спричиняли батьку ще більші страждання. Говорили ще люди, що із-за них він почав ходити до селищної знахарки, але точно про це ніхто не знав.

В школі вчилися близнята на відмінно. Але і там від інших дітей вони відрізнялись не тільки зовнішністю та успіхами у навчанні, а і манерами та вдачею. Спитає що-небудь учитель на уроці, брати відповідають точно і без запинки, та потім так подивляться своїми очима, як начебто дорікають, що таким баловством займаються. І не по собі тоді стає вчителю, не спокійно. Лізуть у голову думки, що може дурниці все це, але ж чому тоді де-

З ЛІРИЧНОГО ЗОШИТА ІГОРЯ НОВАЦЬКОГО

ЖІНКА В ЧОРНОМУ

Жінка в чорному йде по вулиці.
Не тривожте її, не треба йти по вулиці.
Наче вальсують жінка в чорному, на землю небо.
Йде по вулиці жінка в чорному.
Відвертається, щоб не плакати.
Жінка в чорному йде по вулиці.
З мертвим сином йде балакати.
Йде, мов смертнючка, ноги косяться.
Як смола на обличчі горе.
На кладовище йде розрадити.
Свою душу окуту болем.
Очі вицвілі в землю дивляться,
У тремтійчій правниці — квіти.
Пдуть прохожі і перепиняться —
Всім, либонь, найрізніші діти.
Йде по вулиці жінка в чорному.
Поклоняються їй за сина,
За солдата її чорнобривого,
Що у ратному ділі загинув.
Жінка в чорному йде по вулиці...

ПТАХИ ВЕСНЯНІ

Летіли журавлі моїх надій,
Ключами весняне небо відмикали,
Лилосся сонце в душі моїй.
Дзвінка весняна радість вирувала.
Струмками голосила по весні.
Шедрила землю буйним первоцвітом.
Народжували свято у мені.
Гурти пташині над весняним світом.
Звисока нісся приспів журавлів.
І мжичкою на серці розсипався.
Весна приймала в radoшах птахів,
Як я з тобою вперше зустрічався.

Я ВЕСЬ НЕ СВІЙ, КОЛИ ТЕБЕ НЕМА

Я весь не свій,
коли тебе немає.
Нема тоді ні радостей,
ні втіх,
Мов немовля душа моя ридає,
Коли всі є, тебе нема між всіх.
Чому все так в житті не покориме,
Чом важко так по-дійсному любити,
Чому ж бо ти, єдина і любима,
Любов свою не в силі розділити?
Життя важке, смугасте і горбисте
Лиш мріям перепони в нім долать.
Та скрізь усе я свято і пречисто
У тебе буду вірити і кохати.
Я весь не свій,
коли тебе немає.

го путнього йому не сказали, тільки дивились відчужено. Дільничному стало не по собі. З'явилась думка, що може нічого тут не було і що сьогодні дуже спекотно. Він торкнувся лоба — гарячий. «Напекло» — подумав. Спересердя плонув і пішов. Біля хвіртки зачепив стару корзину, вона відкотилася метрів на п'ять, розкидаючи в різні боки сплюснену курницю з трьома такими ж курчатами. На ходу подумав, що їх до діла не приїде, що працювати стало важко і що черга підійшла на відпустку. Так і закінчилась би ця історія, якби не пенсіонер Чугунов. Через декілька місяців, втративши надію на те, що міліція спроможна довести це нечесне діло до законного кінця, він написав в редакцію листа, в якому повідомляв всі ті факти, про які мова йшла вище. А в кінці доводив, що кидання каміння було затіяно Данишином з метою відволікання уваги сусідів. А поки всі весело кидали камінці, продав цей автобус і зірвав на цьому ділі солідний куш.

Прийшовши в селище, пенсіонера Чугунова я не знайшов. Сусіди говорили, що поїхав він у пологовий будинок — незаміжня дочка його, продавця селищного магазину, народила двійню. Не до автобуса йому тепер. Грозиться всім, що обов'язково знайде провідсвіта батька. Казали ще вони, що добрі хлопці народились, бачили вони їх, тільки очі якісь у них дикуваті... Заходив я і в інші місця, про які йшла мова. Всі факти підтвердились. Продавали мене на автобусну зупинку сільські хлопці. На питання, куди ж подівся злочасний автобус, старші відповідали, що брати здали його в металобрухт, а малеча доводила, що вони полетіли на ньому в космос. В. ПАРХАТСЬКИЙ, смт. Ямпіль.

25 липня—60 років з дня народження Василя Шукшина

Посмішка Шукшина

К олі сталося неминуче — не повірив ніхто. А повіривши, змиритися не зміг, та й як змиритися, якщо раптом з життя пішла людина, чие ім'я, чия посмішка невідірвані у нашій свідомості від того, що прийнято називати образом російської людини.

Актор і режисер. Письменник. Людина на ймення Василь Шукшин.

У дні сумних і радісних ювілеїв заведено — і, мабуть, є в цьому своя логіка — ще раз, вже володіючи подарованим часом масштабом, досягнути поглядом творчий шлях художника, пригадати епізоди його життєвого шляху, зазирнути в архів. І це вірно. Щоразу таке вдвляння показує нам творця в дедалі більшій повноті, глибше

розкриває його задуми, у тому числі нереалізовані.

Так, минуло вже досить багато часу, щоб критики змогли розкласти по полицях творчість, а біографи вивірити параметри особистості художника, та суперечки, що вирували за його життя і ще палкіше спалахнули після його смерті, не стихають і понині.

Досі не можемо ми визначитися, хто він більше? Письменник, головний матеріал для якого — життя так званих простих людей? Пригадаємо хоча б його чудових стариків, чия спокійна і бентежна духовна сила зріпкіше від будь-якого мікроскопу, чия простота — мудрість, чие страждання не замикається на себе, не робить жорстокою душу, але співчуває всьому живому...

Чи — актор, у якого легкі, сухі «шукшинівські» зморшки біля куточків рота і, уважних очей видають натуре не тільки пристрасну, нелетову у чомусь, відверто широку, а й здатну на жорсткий і палкий порив солдата з кінофільму «Вони воювали за Батьківщину»?

Мільйони людей схвилювала «Калина червона». І тут уже зовсім не визнаючи, хто він — такий різний і завжди такий упізнаний, одинокий у своїй внутрішній надійності Шукшин...

Спогадів про нього за ці роки опубліковано багато. Друзі, колеги пишуть про нереалізовані задуми, жалкують про ту розкиданість, реальну широту його характеру, що не дала йому змоги зосередитися на чомусь

одному, присвятити себе служінню одній «центрній» справі. Мабуть, в усьому цьому є своя правда. Були й життєві обставини, і побутові проблеми, — словом, те, що заважає всім, у тому числі й художнику.

Думаю, проте, якщо навіть припустити, що шлях його був би рівним, він все одно не зосередився б на одному, все одно, як його улюбленого Стеньку Разіна, тягло б Шукшина з найжесточішої колії на вільну волю, «на простор речної волни»...

Досі не можу забути нарис Шукшина, опублікований в «Литгазеті», про жінку-вахтера в лікарні, яка отруювала життя стражденим. Задовго до часів перебудови письменник зумів побачити головну причину

всіх наших бід — змертвіння душі. Не чиниши — простої людини. І не тільки показати, а й сколихнути нас, оповитих дрімотою застою.

Відомі слова Достоевського про всевітню чужність російської людини. Ця власність — запекле небажання замкнутися в межах можливого, змиритися з безвихідністю, багато в чому загублена та не втрачена до кінця, і є, мабуть, те, на чому тримається наша нація. Джерело сили. Запоруйка зміни.

Я почав свої нотатки з сумної дати. Примусив себе згадати про неї, бо ніяк не пов'язати небуття з тим, хто поруч. Священне море-

Байкал — пропонував записати, як свічадо, пост на знак всенародної скорботи. Але є і світла мить — мить народження, коли земля узнала ім'я ще одного свого сина і творця.

Між цими крапками — життя людини.

А саме це життя — джерело долі його героїв. Тільки жити і жити.

І освятчувати наше життя добром і мудрою посмішкою Василя Макаровича Шукшина.

Юрій МЕЗЕНКО,
письменник.

Редактор О. МЕША.

Наступного року відзначатиметься 150-річчя з дня народження видатного українського драматурга М. Л. Кропивницького. До цього ювілею творча група Кіровоградського обласного телерадіокомітету на чолі з головним режисером, заслуженим діячем мистецтв УРСР М. І. Барським готує телеспектакль за п'єсою знаменитого земляка «Пошилися в дурні». Зйомки ведуться на хуторі Надія, в музеї-садибі українського драматурга І. К. Карпенка-

Карого, друга М. Л. Кропивницького. Зайняти в зйомці артисти Кіровоградського музично-драматичного театру імені М. Л. Кропивницького.

Спектакль «Пошилися в дурні» включено і до репертуару обласного театру.

Режисер М. І. Барський з актором Віктором Алдошиним обговорюють наступну мізансцену.

Ролі Максима Кукси і Степана Дранка виконують заслужені артисти УРСР І. В. Кравцов (зліва) і В. С. Бабич.

Фото І. Демчука

(Фотохроніка РАГАСУ)

ПРОГРАМА УТ

9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР — збірна Японії.

18.30 Звучить гітара. 18.45 Скарби музеїв України. Ян ван Орлей. «Дон Кіхот». 19.00 Актуальна камера. 19.30 Оперативний пост АК. 19.40 Нові імена. Музична передача. 20.40 Реклама. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 1 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР — збірна Японії.

НЕДІЛЯ, 23 ЛИПНЯ
ПРОГРАМА ЦТ

8.15 Ритмічна гімнастика. 8.45 Тираж «Спортлото». 9.00 «З ранку раненько». Веселі уроки. 10.00 Служба Радянському Союзу! 11.00 Ранкова пошта. 11.30 Навколо світу. Альманах. 12.30 Фільм — дітям. «Казка про гучний барабан». 13.40 Мультифільм. 14.00 Музичний кіоск. 14.30 Здоров'я. 15.15 До національного свята Єгипту — Дня революції. 16.15 VIII Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». 16.40 Мультифільм. 17.00 Сільська година. 18.00 Міжнародна панорама. 18.45 Недільний кінозал. «Вітамін росту». Мультифільм. «Двое». Худ. фільм. 19.40 Фільм «Грішник». 21.00 Час. 21.40 Здрастуйте, лікарю! 21.55 Футбольний огляд. 22.25 Фестиваль радянської пісні у м. Зелена Гора (ПНР). 23.40 Телефільм «Страх».

ПРОГРАМА УТ
13.10 Новини. 13.25 Гастроли дитячого ансамблю «Гарун» на Україні. 14.30 М. Куліш. «Отак загинув Гуска». Вистава. 16.20 Посторінках дитячого гумористичного журналу «Єралаш». 17.00 Суботні зустрічі. Соціальна захищеність дитини.

ПРОГРАМА ЦТ
13.10 Новини. 13.25 Гастроли дитячого ансамблю «Гарун» на Україні. 14.30 М. Куліш. «Отак загинув Гуска». Вистава. 16.20 Посторінках дитячого гумористичного журналу «Єралаш». 17.00 Суботні зустрічі. Соціальна захищеність дитини.

ПРОГРАМА ЦТ
13.10 Новини. 13.25 Гастроли дитячого ансамблю «Гарун» на Україні. 14.30 М. Куліш. «Отак загинув Гуска». Вистава. 16.20 Посторінках дитячого гумористичного журналу «Єралаш». 17.00 Суботні зустрічі. Соціальна захищеність дитини.

ПРОГРАМА ЦТ
13.10 Новини. 13.25 Гастроли дитячого ансамблю «Гарун» на Україні. 14.30 М. Куліш. «Отак загинув Гуска». Вистава. 16.20 Посторінках дитячого гумористичного журналу «Єралаш». 17.00 Суботні зустрічі. Соціальна захищеність дитини.

ПРОГРАМА ЦТ
13.10 Новини. 13.25 Гастроли дитячого ансамблю «Гарун» на Україні. 14.30 М. Куліш. «Отак загинув Гуска». Вистава. 16.20 Посторінках дитячого гумористичного журналу «Єралаш». 17.00 Суботні зустрічі. Соціальна захищеність дитини.

ПРОГРАМА ЦТ
13.10 Новини. 13.25 Гастроли дитячого ансамблю «Гарун» на Україні. 14.30 М. Куліш. «Отак загинув Гуска». Вистава. 16.20 Посторінках дитячого гумористичного журналу «Єралаш». 17.00 Суботні зустрічі. Соціальна захищеність дитини.

ПРОГРАМА ЦТ
13.10 Новини. 13.25 Гастроли дитячого ансамблю «Гарун» на Україні. 14.30 М. Куліш. «Отак загинув Гуска». Вистава. 16.20 Посторінках дитячого гумористичного журналу «Єралаш». 17.00 Суботні зустрічі. Соціальна захищеність дитини.

ПРОГРАМА ЦТ
13.10 Новини. 13.25 Гастроли дитячого ансамблю «Гарун» на Україні. 14.30 М. Куліш. «Отак загинув Гуска». Вистава. 16.20 Посторінках дитячого гумористичного журналу «Єралаш». 17.00 Суботні зустрічі. Соціальна захищеність дитини.

ПРОГРАМА ЦТ
13.10 Новини. 13.25 Гастроли дитячого ансамблю «Гарун» на Україні. 14.30 М. Куліш. «Отак загинув Гуска». Вистава. 16.20 Посторінках дитячого гумористичного журналу «Єралаш». 17.00 Суботні зустрічі. Соціальна захищеність дитини.

ПРОГРАМА ЦТ
13.10 Новини. 13.25 Гастроли дитячого ансамблю «Гарун» на Україні. 14.30 М. Куліш. «Отак загинув Гуска». Вистава. 16.20 Посторінках дитячого гумористичного журналу «Єралаш». 17.00 Суботні зустрічі. Соціальна захищеність дитини.

9.15 Футбольний огляд. 9.45 «Грішник». Художній фільм. 11.05 Народна творчість адигів. 11.45 Очевидне — неймовірне. 15.35 М. Мусоргський. Вокальний цикл «Пісні і танці. Смерть». 16.05 Фільм — дітям. «Червона юрта». 17.10 «Пригоди кота Леопольда». Мультифільм. 1, 2, 3 серії. 17.30 Документальні телефільми «Генеральна лінія». «Господарунок, початок шляху». 18.10 Прикмети фестивалю. 18.40 Хвилини поезії. 18.45 Сьогодні у світі. 19.00 Автопортрет. Ми і економіка. 19.45 «Казка за казкою». Мультифільм. 20.00 В. Азерников. «Ювілейне танго». Телевистава. Прем'єра. 21.00 Час. 21.40 Людина і закон. Правовий відсекал. 23.10 Сьогодні у світі. 23.25 Симфонія вічності. Участь бере камерний оркестр Литовської РСР, ансамбль старовинної музики «Тагарай» та ансамбль «Кантабеле».

ПРОГРАМА УТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР-1 — збірна — СРСР-2.

ПРОГРАМА ЦТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР-1 — збірна — СРСР-2.

ПРОГРАМА ЦТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР-1 — збірна — СРСР-2.

ПРОГРАМА ЦТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР-1 — збірна — СРСР-2.

ПРОГРАМА ЦТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР-1 — збірна — СРСР-2.

ПРОГРАМА ЦТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР-1 — збірна — СРСР-2.

ПРОГРАМА ЦТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР-1 — збірна — СРСР-2.

ПРОГРАМА ЦТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР-1 — збірна — СРСР-2.

ПРОГРАМА ЦТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР-1 — збірна — СРСР-2.

ПРОГРАМА ЦТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР-1 — збірна — СРСР-2.

ПРОГРАМА ЦТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР-1 — збірна — СРСР-2.

ПРОГРАМА ЦТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР-1 — збірна — СРСР-2.

ПРОГРАМА ЦТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 Зустріч школярів з поетом Д. Павличком. 11.45 Кінофільм «Історія відпустки, що не відбулась». 12.05 У концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 Новини. 13.10 Запрошення до сценарію. 13.25 Художня панорама. Заслужений художник УРСР Ф. Кричевський. 14.15 Живе слово. Родина наш красний. 15.00 Село і люди. У передачі бере участь перший секретар Полтавського обкому Компартії України О. С. Мякоті. 15.30 Ви мали. Музична програма за листами глядачів. 16.00 Слава солдатська. 17.00 Спадщина. В Українському фонді культури. 18.00 Мультифільм на замовлення. 19.00 Актуальна камера. 19.30 Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогляд про спортивно-художнє свято. 20.45 На добраніч, діти! 21.00 Час. 21.40 Телефільм «Затишшя». 2 серія. 22.45 Вечірній вісник. 23.15 Міжнародний турнір з волейболу пам'яті А. Чиниліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР-1 — збірна — СРСР-2.

ПРОГРАМА ЦТ
9.00 Новини. 9.20 Ритмічна гімнастика. 9.50 «У неді

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

В даній справі пронумеровано 2 аркушів
(два)

Посада « 16 » липня 2001 р.
головний спеціаліст
Підпис Л. Язвинська